

Kapitel 7

Skönhet som ett mål för mänskligt liv

SKÖNHET BETRAKTAS VANLIGTVIS INTE SOM ETT PASSANDE mål för en filosof. Inte heller anses det vara av någon praktisk betydelse för en psykolog, läkare, pastor eller präst att underlätta för sina patienter eller församlingsbor att bli vackra. Som strävan och inriktning betraktas skönhet vanligen som en banal huvudsysselsättning i skönhetssalonger och för kvinnor vars fåfänga väger tyngre än de mer reella och mer sobra sysselsättningarna i livet.

Och ändå – om vi fördjupar oss mer i de logiska slutsatserna av de data som finns i Cayces material, måste vi komma till den övertygelsen att skönhet är av mycket större signifikans och vikt, psykologiskt och andligt, än vi har tänkt oss, och att psykologer, läkare, predikanter eller präster och liknande verkligen borde bli lika vägleda av att skönhet ska vara det yttersta målet för alla människor som de är av begreppen anpassning, effektivitet, hälsa, lycka, moral och att leva som en god människa.

Om vi accepterar Cayces klärvoajans kan vi inte låta bli att dra slutsatsen att Keats berömda fras: ”Skönhet är sanning, sanning är skönhet”, kan uttryckas bättre på den psykosomatiska nivån som: ”Skönhet är godhet, godhet är skönhet.” För i Cayces dokumentation ser vi om och om igen att fulhet och deformation är straffet för ont uppträdande och att skönhet, hälsa och symmetri är belöning för godhet.

En semantiker kan naturligtvis här komma med en mängd viktiga frågor. Han kan mycket väl peka på att skönhet först och främst är något relativt och det är ju förvisso så att skönhet ser olika ut i olika delar av världen. Extrema exempel på variationer i mänsklig uppfattning om skönhet kan vi se i de skivlika underläpparna hos kvinnorna i Ubangi – en deformation de avsiktligt skapat – och även i de tätt bundna fötterna hos kvinnor i det forntida Kina. Men detta är extrema och excentriska exempel. Generellt sett är skillnaderna i uppfattning om skönhet inte så stora som likheterna. I nästan alla kulturer är hälsa, handlingskraft, proportioner, symmetri och rena drag, grunddragen i skönheten, med vilka mindre skillnader det än kan förekomma på temat – och iögonfallande skönhet känns

igen av alla människor också över raser och kulturella skillnader. I vilket fall som helst skulle den karmiska balansen vara ganska klar så länge som individen i fråga var vacker eller ful *i relation till den standard som finns i den grupp han/hon befinner sig i* – så de mindre skillnaderna i kriterierna för skönhet skulle troligen återspegla skillnaderna mellan rasmässiga arketyper och inte uppfattas som att de modifierar den karmiska ekvationen.

Semantikern skulle härnäst kunna påpeka att ”gott” och ”ont” också är relativt och här är återigen hans påpekanden väl grundade. Moral och seder skiljer sig förvånande nog mellan olika tider och olika delar av världen. Men åtminstone hos Cayce och i reinkarnationistens syn övermannar godhet och ondska i den senare meningen vanors relativitet och existerar i en mer kosmisk, mer universell mening än den som vanligen tillskrivs dem i moraliska system. I den här meningen är godhet det som är kärleksfullt, enande, vänligt och andligt sporrande, ont är det som är själviskt, separerande, grymt och sensuellt eggande.

I Cayces material har vi ett fall med en samtida kvinna vars högra ansiktshalva var förlamad. Varför? Därför att hon, enligt Cayce, hade missbrukat sin skönhet på ett obeskrivligt skamfullt sätt när hon en gång var drottning i Kambodja. Visst måste moralen i det forntida Kambodja i många avseenden ha skilt sig från moralen idag, och skönhet på den tiden kan mycket väl ha betytt ögon med en lätt annorlunda lutning och färg av en lätt annorlunda ton än som föredras i den anglosaxiska världen. Men grovhet och sensualitet, och den själviskhet som nästan oundvikligen är förenad med detta är universell, förekommer i alla tider och i alla länder och ett paralyserat ansikte är ett paralyserat ansikte, som är avskräckande jämfört med skönhet oavsett tidsålder eller aktuell uppfattning om skönhet.

Och därför tycks den allmänna överensstämmelsen mellan skönhet och andlig dygd över tidens lopp vara en sann ekvivalens, trots kulturers relativitet.

Det finns likväl ytterligare en invändning som kan resas mot denna ekvation. Vi har alla sett fall av inre godhet kombinerad med yttre skönhet, vi har sett fall där yttre fulhet var en klar återspeglning av inre ondska. Men vi har också sett fall där inre godhet fanns kombinerad med yttre fulhet, och motsatsen där en hänsynslös eller ytlig karaktär var klädd med avsevärd yttre skönhet. Dessutom har vi sett dubbelbottnade och missvisande fall i mellanlägen mellan dessa två poler.

Det finns flera faktorer som kan räknas in bland dessa uppenbara avvikelser. Först den subjektiva delen: Begränsningen hos den som dömer. Den som har brister i ett karaktärsdrag kan inte lätt känna igen dess yttringar hos någon annan. Den som är mindre intelligent kan inte uppfatta den subtila nyanseringen hos den intelligens som ligger över hans egen och den som besitter mindre andlig godhet kan inte uppfatta den fina nyansen av andlig godhet och känslighet som ligger bortom hans egen. Dessutom gör den som saknar en vid och djup erfarenhet av människan generaliseringar på en otillräcklig grund. En person som

har haft en olycklig upplevelse med en rödhårig kvinna och ett antal trevliga upplevelser med män med utpräglad haka, kan sedan ha starka negativa känslor mot alla rödhåriga kvinnor och starka sympatier för alla män med utpräglad haka. Rasiala och nationella fördomar kan göra honom blind för den strukturella skönheten i ansikten hos personer av annan ras eller nationellt ursprung. Dessa begränsningar och fördomar finns med i alla mänskliga värderingar av andra mänskliga varelser.

Vad som för en observatör ibland tycks vara en motsättning mellan det inre och det yttre behöver inte nödvändigtvis vara en sann motsägelse. Det kan helt enkelt vara en inte tillräckligt noggrann varseblivning från hans del för att se överensstämmelsen. Vi kan missledas av ett jämnt symmetriskt utseende på samma sätt som vi kan missledas av ett jämnt skrivet kontrakt. Det är först senare, när advokaten pekar ut de finstiltade fraserna för oss, som vi klart ser den sanna hjärtlösheten i dokumentet. På samma sätt kan en sorglig och kanske dyrbar personlig upplevelse leda oss till att slutligen se de hårfina anletsdragen och proportionerna som klart visar svek eller själviskhet i det ansikte som vi under en lång tid sett som en utomordentligt vacker person. Det kan å andra sidan krävas en kombinerad inverkan av konst och livserfarenhet för att långt om länge göra en del människor medvetna om skönheten i ett ansikte (speciellt sådana från andra raser), vilket först tycktes intetsägande eller fult.

En annan ingrediens i hela problemet med uppenbar brist på överensstämmelse är beståndsdelen parallella orsaker. Med det menas (åtminstone enligt Cayces material) att en vacker kropp kan vara resultatet av orsaker på två nivåer: Den andliga och den fysiska. Den person som styr alla sina tankar och all sin energi mot att skapa fysisk hälsa, symmetri och skönhet kommer förr eller senare att bli belönad med en hälsosammare, mer symmetrisk och vackrare kropp, men den kan mycket väl vara en "tom" kropp i samma mening som att en skyltdocka i ett vackert skyltfönster är tom. En individ av den här typen tycks själlös – vilket faktiskt många extremt vackra män och kvinnor tycks vara. Andligt innehåll och andlig avsikt saknas och personer av den här typen finner troligen sina mest uppfostrande erfarenheter i livet genom förlust av hälsa, skönhet eller symmetri.

För det tredje förekommer det en förändringsdel – en gradvis förändring av psyket antingen i uppåtgående eller i neråtgående riktning från vad det var vid inkarnationstillfället.

Vi ska först behandla en uppåtgående förändring. Vi föreställer oss att en person av karmiska korrektionsorsaker föddes i en deformerad eller ful kropp. Tidigt eller halvvägs genom livet lär han sig läxan om vänlighet, tolerans eller kärlek som han förutsattes lära sig genom deformationen. Han blir vänlig, kärleksfull och sällskaplig och hans ganska fränstötande ansikte kommer att stråla från det inre av hans andes godhet.

Vi lägger märke till utstrålningen och förbiser de strukturella defekterna – tills

vi blir analytiska och oberättigat drar slutsatsen att det inte finns någon parallelism mellan kropp och själ! Den mer riktiga uppfattningen skulle kunna vara att det finns en parallell men vad vi ser när vi betraktar hans ansikte och kropp är det rumsliga, strukturella avtrycket av så att säga det undermedvetna sinnet, *att kroppen är parallell med individens tidigare jag*. Det medvetna sinnet går gradvis över från det undermedvetnas ondska till skönhet, den skönhet vi får en glimt av i personens leenden, inställning, blickar, handlingar eller andra världsliga aspekter, och som kommer att bli totalt objektifierade strukturellt i en framtida kropp. Kanske kommer vi under nästa livstid att se samma väsende i en kropp som perfekt återspeglar den nyligen bearbetade själsskönheten.

På grund av vad vi tycker om att kalla materiens tröghet (trots att det i realiteten endast är vår okunskap om hur vi bemästrar materia) tar det åtminstone i vår dimension alltid tid för en tanke att bli helt och hållet objektifierad i materia. Detta fenomen är väl känt inom ämnet sociologi, där man refererar till detta som ”kulturell eftersläpning.” Det tycks också vara ett slags kulturell eftersläpning när det gäller medvetandet och dess fulla objektifiering i kroppen. Trots att varje tanke och känsla lämnar spår i nervsystemet och sålunda ytterst för kroppens synliga yttre, är detta en gradvis och växande ändring. En total transformering kan inte ses förrän i nästa inkarnation.

Men det kan också förekomma en neråtgående förändring – en försämring snarare än en förbättring. Om en person föds i en oattraktiv eller grundligt ful kropp och reaktionen på detta kroppsliga utseende och andra omständigheter i livet blir ilska och hat, bitterhet och själviskhet, aggression och hemskhet för andra, så kommer kroppens fulhet inte bara att matchas, utan den intensifieras av själens ökande fulhet. I sådana fall kan observatören inte se någon diskrepans.

Men det är i de motsatta fallen som vi ser skillnaderna som är så vanliga och så missledande. Detta är de fall där en själ ser sig själv som en ”belöning” så att säga för ett eller annat, i ett vackert och symmetriskt ansikte och dito kropp. Självmedvetenheten om det fula eller mediokra hemsöker aldrig honom. Han ser att andra tittar på honom, att han är beundrad och eftersökt. Varje spegel uppmuntar honom om hans egen förträfflighet. Utan ansträngning från hans egen sida hyllas han med smickrande uppmärksamhet av nästan alla personer han möter.

Detta kan minsann bli en svår prövning, som inte alla själar kan klara av. Precis som vissa människor lättare klarar motstånd än framgång, så kan vissa lättare uthärda fulhet än skönhet. Mången själ kan vara hänsynsfull, vänlig och trevlig när allt hålls inom en ödmjuk behärskning av ett illa favoriserat ansikte. Plötsligt iklädd ett vackert ansikte, kan samma själ också bli korrumpad av sin egen skönhet och den makt det ger honom. Fåfånglighet, stolthet, arrogans, sensualitet, njutningslystnad, både aktiv och passiv själviskhet, och en härskare av besläktad ondska kan lätt följa. Om inte en individ, som är född in i denna

situation, är mogen i själen eller naturligt ödmjuk, är det alltför lätt för honom att han börjar känna en särskiljande känsla av stolthet beroende på skönheten och han börjar utnyttjar den. Den underliggande svagheten i karaktär och ande kan sedan börja visa sig. Detta kan till att börja med kanske bara finnas i vissa förändrade ansiktsuttryck eller i vissa ännu mer djupliggande psykosomatiska konsekvenser, men de kommer att vara helt och hållet objektifierade och oharmoniskt strukturerade endast i ett senare förkroppsligande.

Säkerligen inser praktiserande psykologer med någon verklig insikt det yttres betydelse när patienten formar sin självuppfattning. Många fallstudier hos psykologer skulle visa remarkabla psykologiska förändringar hos människor som – genom antingen plastikkirurgi, dental kirurgi eller annan extern förbättring av kroppen, har uppnått ett självförtroende som de aldrig haft tidigare. Patientjournaler hos plastikkirurger uppvisar samma saker. Det har funnits ögonblick när unga ungdomsbrottslingar och också mogna kriminella bokstavligen har letts till sitt antisociala uppträdande på grund av några framträdande fula ansiktsdrag som medfört hån och åtlöje. Det är dokumenterat att en förändrad livssyn och en förändrad moralisk inställning följde på deras förändrade fysionomi.

Men den djupt liggande signifikansen hos skönhet, medelmåttighet eller ren fullhet, den djupa påverkan som medvetandet om det kroppsliga yttre har på det inre mentala livet, har aldrig systematiskt erkänts av någon av de stora psykologerna.

Adler talade helt visst en hel del om ”organunderlägsenhet”. Utan tvivel förstod han även konsekvenserna av utseendets yttre faktorer. Åtminstone enligt vad författaren känner till, uppehöll han sig emellertid inte klart uttalat vid begreppet utseende, och medgav inte heller den subtila och omfattande betydelse det faktiskt har för den inre världen. Kanske måste det bli ett ämne för en kvinnlig psykolog att utforska det här området, eftersom kvinnor är mer känsliga för utseendets betydelse i kraft av att de fortfarande är så beroende av att vara attraktiva – som objekt för mannens sexuella val.

Ett exempel på långt gående konsekvenser beträffande medvetenheten om fullhet kan ses i följande patetiska brev från en 40-årig man till Cayce med vädjan om hjälp.

”Jag föddes som en ful ankunge” börjar han, ”ett faktum som familj och närstående betonat så länge jag kan minnas. Detta var grunden till viss orubblig hämning ... I brist på tillfällen till normala relationer med flickor beroende på mitt utseende och temperament, vände jag mig inåt och bestämda homosexuella tendenser utvecklades. Vissa kontakter nu och då har lutat åt att förstärka dessa tendenser. Jag behöver inte säga, att jag befinner mig i ett evigt olyckligt tillstånd.” Han fortsätter med att återge sina misslyckanden som lärare och i olika andra sysselsättningar, hur han ådrog sig en allvarlig hudåkomma och återkommande tankar på självmord.

Homosexualitet, evig olycklighet och tankar på självmord är verkligen allvarligt –

och det finns god anledning att anta att detta fall inte är något isolerat exempel på en tillfällig koppling mellan sådana tillstånd och personens yttre utseende. I själva verket kan det mycket väl vara så att homosexualitet i många fall härstammar inte bara från hormonell obalans eller skadliga tidiga omständigheter, utan också från detta oundvikliga faktum att de har en alltför – feminin eller alltför – maskulin *framtoning* för att på ett naturligt sätt kunna inta den rätta rollen som man eller kvinna.

Eftersom mannen i detta fall bad om en reading om sin fysik och inte en livsreading, har vi inga kommentarer från Cayces sida när det gäller det andliga ursprunget från tidigare liv om den fula ankungens status som orsakat hans olyckliga mentala tillstånd. Cayce rekommenderade bland annat suggestiv terapeutisk behandling men hade föga att säga om det yttre.

Det finns emellertid tydliga bevis om att han inte betraktade det yttre med ointresse eller puritanskt ogillande. När någon ville veta hur man kunde förbättra sitt utseende gav han alltid uttryckliga svar. Han gav aktningvärda råd om hur man skulle förbättra hud, hår, sin figur eller sitt utseende i allmänhet och rekommenderade olika övningar eller kosmetiska preparat för det här ändamålet.

Dessa råd tycks dessutom ha getts i ett perspektiv med ålderdomlig filosofisk och ockult bakgrund. Cayce hade förmodligen haft en viktig tidigare inkarnation som hög präst i Egypten, i en era när två tempel, Offertemplet och Skönhetens Tempel, var ägnade åt att fullända mänskliga varelser både fysiskt och andligt.

I Offertemplet utfördes operationer där man använde elektriska höfrekvensinstrument (överförda från Atlantis) för att göra den mänskliga kroppen mer vacker och fulländad. När det var möjligt korrigerades yttre deformiteter. I Skönhetens Tempel gavs individer andlig och yrkesmässig ledning av tränade siare och alla resurser som fanns inom musik, dans och konst i allmänhet användes för att frigöra de högsta inre potentialerna. Själva namnet på templet framhåller verksamheten: Skönhet både som en ändpunkt och ett sätt att nå denna ändpunkt.

Möjligen kommer det i den tidsålder som randas en tid då ljus, sol och naturlig skönhet framträder mer och mer i byggnadernas arkitektur – och kanske kan ljus, skönhet och frihet också inträda i den kroppshyddasom hyser vårt odödliga jag. Kanske kommer doktorer att vara kliniskt sysselsatta lika mycket med att hjälpa människor att bli vackra som att bli friska. Kanske kommer de tillsammans med psykologer att diagnostiskt förnimma, att alla avvikelser från skönhet i kroppen som helhet eller i någon av dess delar, är ett faktum inte endast av fysisk utan också av andlig betydelse. Kanske kommer predikanter och präster att börja lära att ett gott beteende i verkligheten är ett vackert beteende, som bidrar till såväl kroppslig som andlig skönhet. Kanske kommer filosofiklasser att ägna mindre tid åt att återberätta historiens spekulationer och mer tid åt att formulera ett strukturerat livsmål för visdom som möjliggjorts av den utvidgade visionen om universum genom den moderna vetenskapen och parapsykologin, som visar på att sinnets visdom och

kroppens skönhet ytterst är den oupplösliga framsidan av samma verklighet.

Kanske kommer vi någon dag att ha centra som Skönhetens Tempel och Offer-templet som integrerade platser för helande och fulländning av människan. Den totala människan och inte bara delar av henne skulle här stå i centrum, ur specialisters och olika avdelningars synvinkel från tandläkare, endokrinologer och förvårdsspecialister till psykologer. På centra som dessa skulle alla resurser, både inre och yttre, föra vidare skapelsen av vackra mänskliga varelser. Precis som i Egypten skulle det finnas två ansatser – från det inre och utåt, och från det yttre inåt. Även om sinne och ande orsaksmässigt är primära, tycks inte desto mindre en ömsesidig verkan äga rum, och att arbeta med svåra material – vare sig det är färg, sten, tyger eller kroppen själv – är i sig undervisande och uppfostrande för själen.

I händerna på en företagsam materialist skulle ett sådant centrum med all säkerhet bli en fasansfull kombination av skönhetssalong, massage och ångbad och metafysisk renoveringssalong, ett slags kombinerat projekt med varuhus och filmstjärnestyling à la Hollywood. Otvivelaktigt förser både vår supermarknad och Hollywood oss med instruktiva exempel på effektivitet och allt-i-ett, men det centrum som vi har visioner om skulle behöva starta i en anda av vördnad och andlig hängivelse, som det var i det gamla Egypten, och inte i en anda av materiell profit eller sensuell glorifiering. Kanske måste ytterligare många tiotals år passera innan en sådan anda verkligen manifesterar sig i världen.

Men även om ett sådant tempel aldrig kommer till stånd kan allmänpraktiserande läkare engagerade i att hjälpa mänskligheten ha stor hjälp av en medvetenhet om den lektion i skönhet som finns i Cayces readingar. Vi kan alla, män och kvinnor i samma mån, drivas av en visionär syn med många framtida liv, där vi alla blir medvetna om vår egen skyldighet att medvetet sträva efter skönhet på alla nivåer i vår varelse.

Detta måste emellertid göras nästan personligt, och utan sinnlig anknytning, i andan som Cayce framställer det, att ”utföra ett fullkomligt uppoffrande, heligt, godtagbart inför Gud”. Det måste vara samma slags drift som en artist känner när han förmedlar en vacker bild till duken eller när en skulptör fångar en viss skön proportion i sten. För såvida det inte görs utifrån en operoslig passion för skönheten själv och utifrån ett slags känsla av förpliktelse att ge universum en gåva, som är minst lika vacker som det mest signifikanta av naturens hantverk, kommer den vackra kropp vi skapar att i sig bli en fruktansvärd snara, fälla eller bländverk.

”Var därför fullkomliga, så som er Fader som är i Himlen är fullkomlig!” anbefallde Kristus oss. Och vi har ingen anledning att tro annorlunda än att vi måste göra också kroppen, genom vilken vi uttrycker oss, fullkomlig, även om vi vet att kroppen är något övergående.

Faktum är, vilket kommer att framgå i ett senare kapitel, att hela innehållet i den outgrundliga Uppenbarelseboken, enligt Cayce, är vår egen frälsning av

hela vår individualitet, inbegripet vår kropp, så att vi liksom Kristus kan nå en lysande perfektion av hela vår varelse.

Edward Carpenter uttryckte sitt djupa vidkännande av samma tanke i sitt inte så kända mästerverk, "The Secret of Time and Satan".¹⁷ Han skriver:

Skapandets konst, liksom alla andra konster, måste läras.

Sakta, sakta under många år, bygger du upp kroppen.

Och den kraft du nu har (så som den nu är) att bygga upp just denna nuvarande kropp, har du förtjänat i det förflutna i andra kroppar.

Så i det kommande skall du återigen använda den kraft du nu förvärvat.

Men kraften att bygga upp kroppen innehåller alla krafter.

Hela poemet, och speciellt den sista citerade raden, bär djupa och vittgående slutsatser, som inte till fullo kan förstås om man inte tar till sig tanken på reinkarnation och det djupt tankeväckande om det nära intima förhållande som existerar mellan själ och kropp.

Sri Aurobindos synsätt är också jämförbart med Cayces. Sri Aurobindo, en samtida hinduisk vis man, avvek diametralt från den traditionella hinduism som består av så djup andlighet att alla materiella överväganden är glömda eller ignorerade. I sin centrala bok, *The Life Divine*¹⁸ förfäktar Aurobindo att vi når anden i vår meditation och i vårt inre liv, *men att vi sedan återvänder till världen och transformerar den i andens avbild*. På så sätt kommer allt liv – alla institutioner, boningar, organisationer, själva den mänskliga kroppen – att göra oss medvetna i Guds avbild, och allt liv blir sant gudomligt.

Det finns helt visst många möjliga filosofiska uppfattningar när det gäller det rätta förhållandet mellan den materiella världen och den andliga världen, mellan kropp och sinne. De som håller på den rena materialismen, eller å andra sidan de som bekänner sig till en värld av förnekande och förnekar och förkastar kroppen, kommer inte att anse Carpenters, Aurobindos eller Cayces åsikter acceptabla.

Men de som *verkligt* accepterar dem kommer att upptäcka att genom dessa synsätt kommer de hittills oresonliga motsatsförhållandena, materia och ande, kropp och själ, att försvinna – som de faktiskt försvinner i fysikers värld idag. Enligt fysiker finns det faktiskt inget sådant som "materia". Det är endast energi på en viss täthetsnivå och en viss typ av ordning. Det blir vår sak, åtminstone med Cayces, Carpenters och Aurobindos perspektiv, att inte förneka det vi kallar materia eller att negligera den, utan snarare att omvandla den genom förståelsens alkemi, insikt, ansträngning och kärlek, till högre täthetsnivåer och till mönster av skönhet och överlägsenhet som kommer att leva upp till skönheten och överlägsenheten i allt Guds hantverk.

---

¹⁷ Edward Carpenter: *Towards Democracy*, New York: George H. Doran, Company, 1922.

¹⁸ Omarbetad upplaga: Calcutta: Arya, 1940